

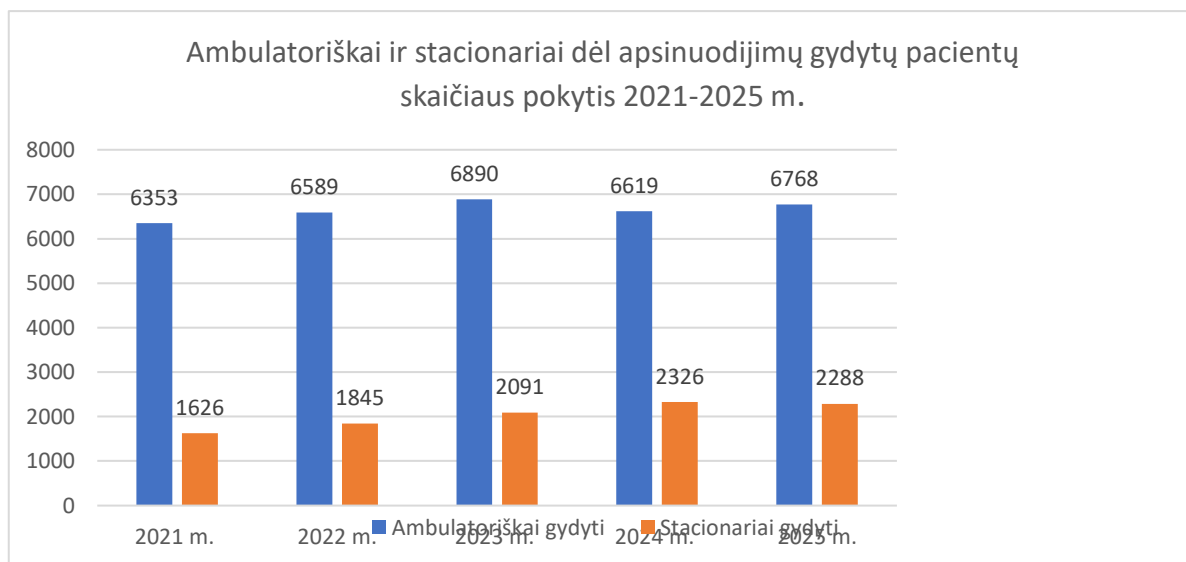
**VALSTYBINĖ VAISTŲ KONTROLĖS TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS**

Informacijos, susijusios su žmonių apsinuodijimais, 2025 m. ataskaita

Informacijos, susijusios su žmonių apsinuodijimais, 2025 m. ataskaita parengta vadovaujantis Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VVKT) Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų informacijos skyriaus 2025 m. telefonu suteiktų konsultacijų ir Valstybinės ligonių kasos (toliau – VLK) pateiktais 2025 m. duomenimis.

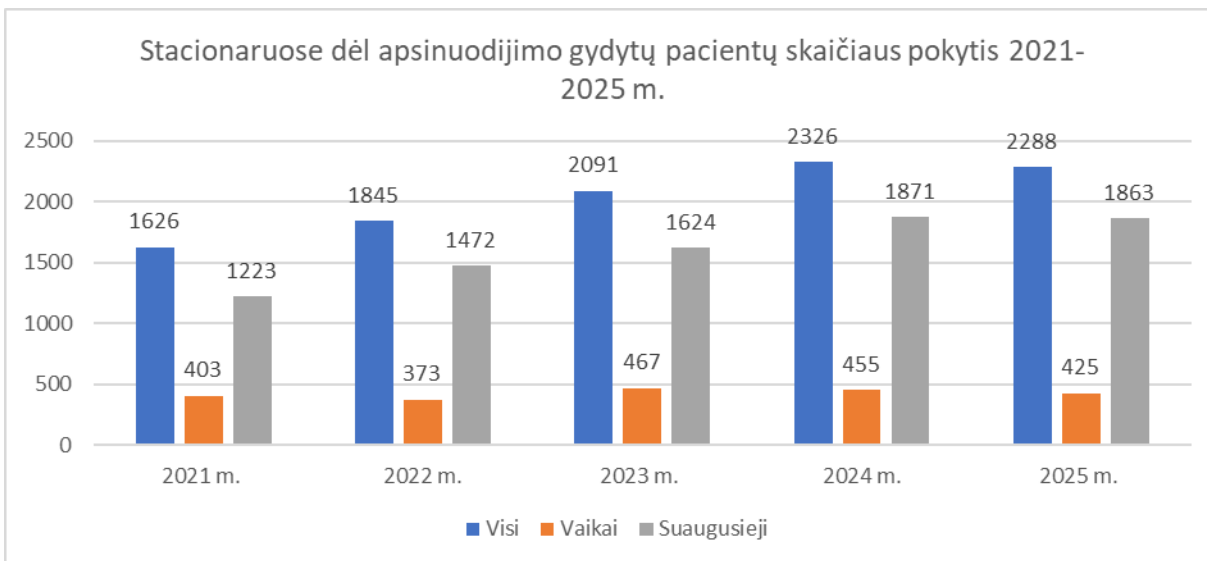
Bendra apžvalga

2025 m. asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – ASPĮ) dėl apsinuodijimų stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos buvo suteiktos 2 288 pacientams, ambulatorinės – 6 768 pacientų. Apsinuodijusių pacientų, gydytų stacionarinėse ir ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose, skaičiaus pokyčiai 2021 – 2025 metais parodyti 1 pav.

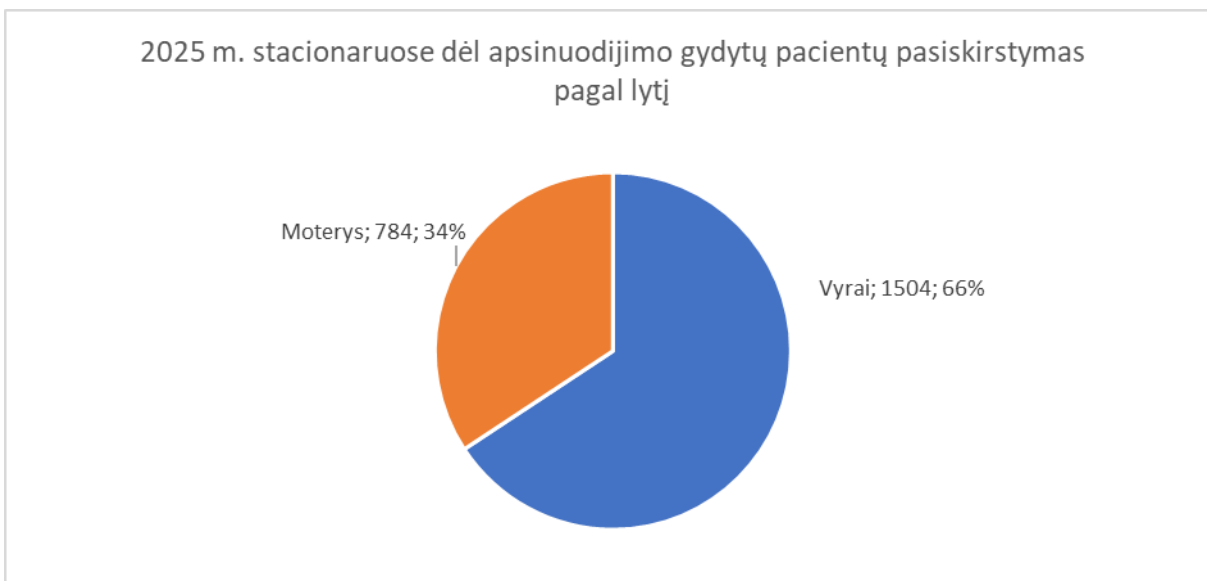
1 pav. Ambulatorinėse ir stacionarinėse ASPĮ dėl apsinuodijimų gydytų pacientų skaičiaus pokytis 2021-2025 m.

2021-2025 metais stacionėse ASPĮe dėl apsinuodijimų gydytų vaikų ir suaugusiųjų skaičiaus pokytis matomas 2 pav.

2 pav. Stacionarinėse ASPĮ dėl apsinuodijimų gydytų pacientų (vaikų ir suaugusiųjų) skaičiaus pokytis 2021-2025 m.

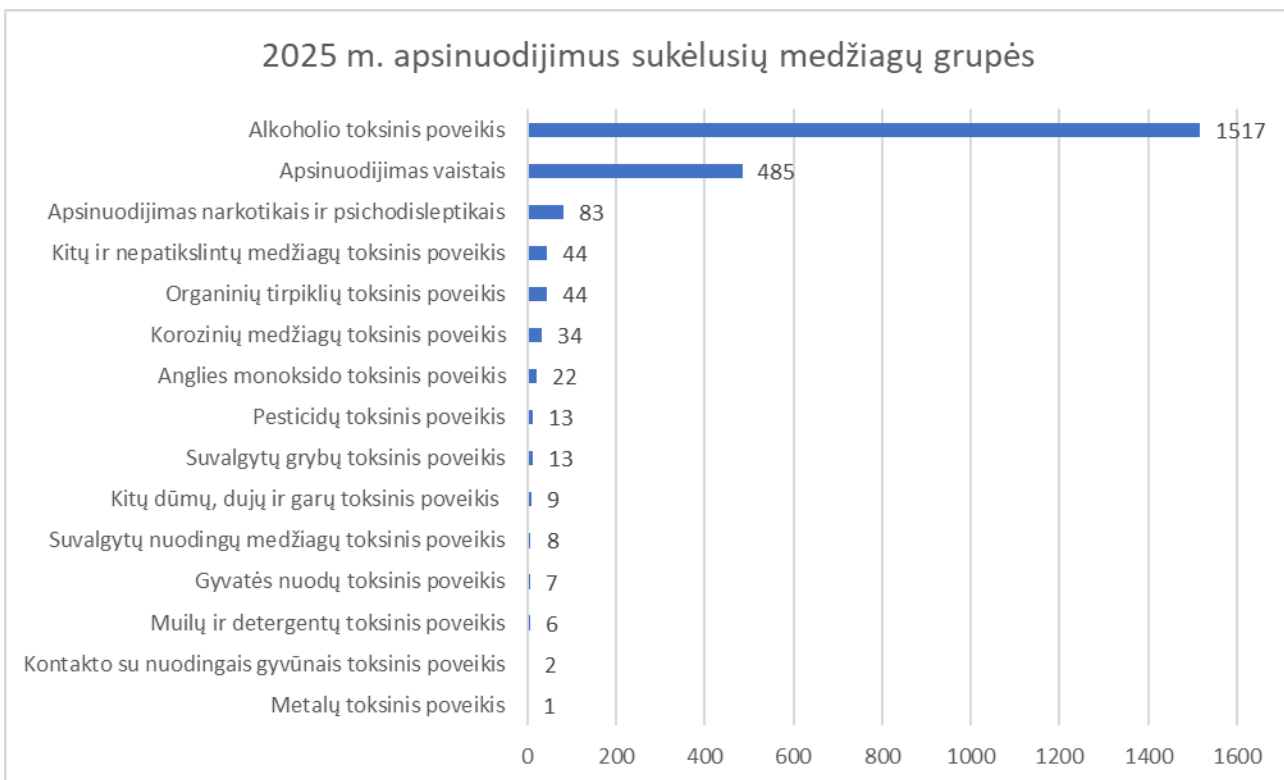
Įvertinus dėl apsinuodijimo gydytų pacientų skaičiaus pokyčius, stebimas netolygus apsinuodijusių suaugusiųjų pacientų skaičiaus didėjimas, bet matomas apsinuodijusių vaikų skaičiaus mažėjimas.

3 pav. Stacionarinėse ASPĮ dėl apsinuodijimų 2025 m. gydytų pacientų pasiskirstymas pagal lytį

2025 metais stacionarinėse ASPĮ dėl apsinuodijimų gydyti 2 288 pacientai, iš jų 66 proc. apsinuodijusių vyrai, 34 proc. – moterys. Vertinant duomenis matyti, kad vyrai apsinuodija beveik du kartus dažniau nei moterys.

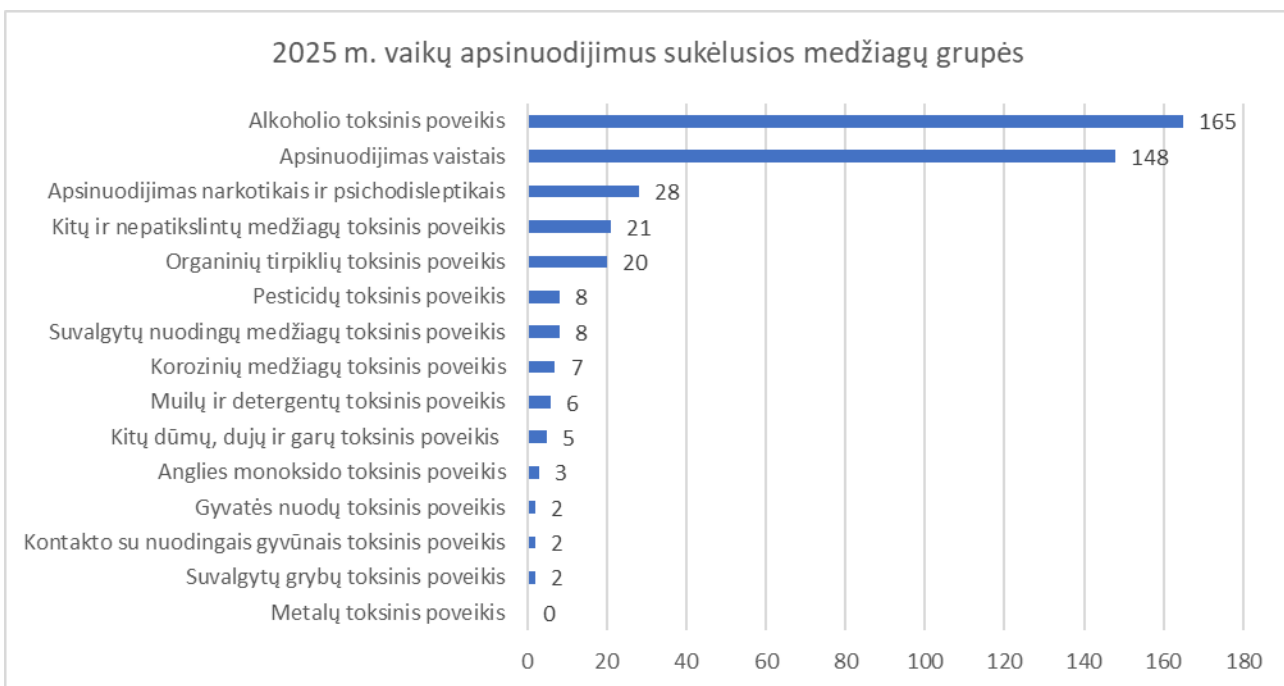
Stacionarinėse ASPĮ gydytų pacientų apsinuodijimų struktūra pagal medžiagas pateikta 4 paveiksle. Didžiąją dalį apsinuodijusių sudarė apsinuodiję alkoholiu pacientai (66 proc.), sekanti pagal dydį (21 proc.) apsinuodijusių pacientų grupė, kuriai buvo teiktos stacionarinės sveikatos priežiūros paslaugos – tai pacientai, apsinuodiję vaistais, 4 proc. – apsinuodiję narkotinėmis medžiagomis. Po 2 proc. apsinuodijimų sudarė: nepatikslintų medžiagų toksinis poveikis, korozinių medžiagų toksinis poveikis ir organinių tirpiklių toksinis poveikis. Po 1 proc. sudarė: anglies monoksido toksinis poveikis, pesticidų toksinis poveikis ir suvalgytų grybų toksinis poveikis. Apsinuodijimai kitomis medžiagomis sudarė po mažiau nei po 1 proc. visų stacionare gydytų apsinuodijusių pacientų.

4 pav. 2025 m. stacionarinėse ASPĮ gydytų pacientų apsinuodijimų struktūra pagal medžiagų grupes

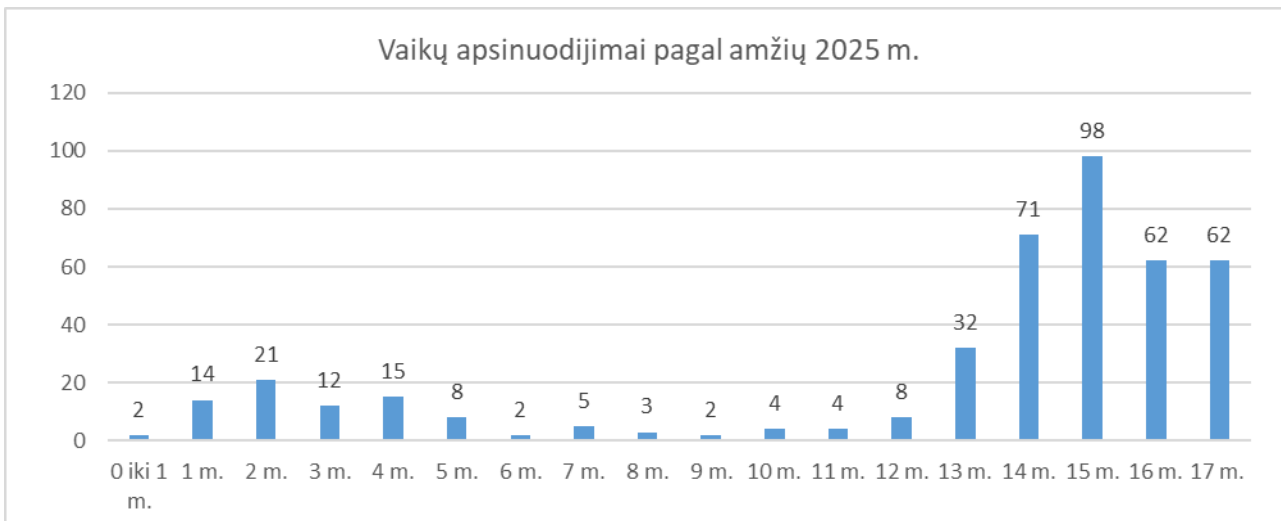
Vaikų apsinuodijimai

2025 m. stacionarinėse ASPĮ gydyti 425 vaikai iki 18 m. amžiaus. Vaikų apsinuodijimų struktūra pagal medžiagas matoma 5 pav. Vaikų apsinuodijimų tarpe, kaip ir bendroje apsinuodijimų struktūroje, didžiąją dalį sudaro apsinuodijimai alkoholiu ir vaistais. Apsinuodijimai alkoholiu sudarė – 39 proc., vaistais – 31 proc., apsinuodijimai narkotikais ir psichodisleptikais – 7 proc. nuo bendro vaikų apsinuodijimų skaičiaus.

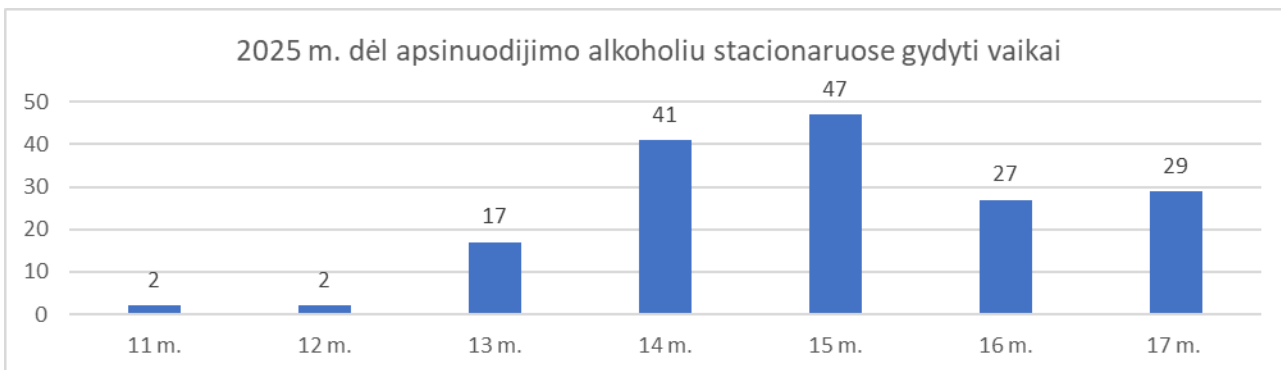
5 pav. 2025 m. vaikų apsinuodijimų struktūra pagal medžiagų grupes

Dažniausiai vaikai apsinuodija amžiaus grupėse iki vienerių ir nuo vienerių iki ketverių metų. Tai siejama su šio amžiaus vaikų elgesio ypatumais, kuomet jie tyrinėja aplinką viską ragaudami. Vyresniame amžiuje apsinuodijimų tolygiai mažėja, o nuo 11 metų vėl stebima apsinuodijimų skaičiaus augimo tendencija. Apsinuodijimų didėjimą šioje amžiaus grupėje lemia piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinėmis medžiagomis, medikamentais (6 pav.).

6 pav. 2025 m. dėl apsinuodijimų gydyti vaikai pagal amžių

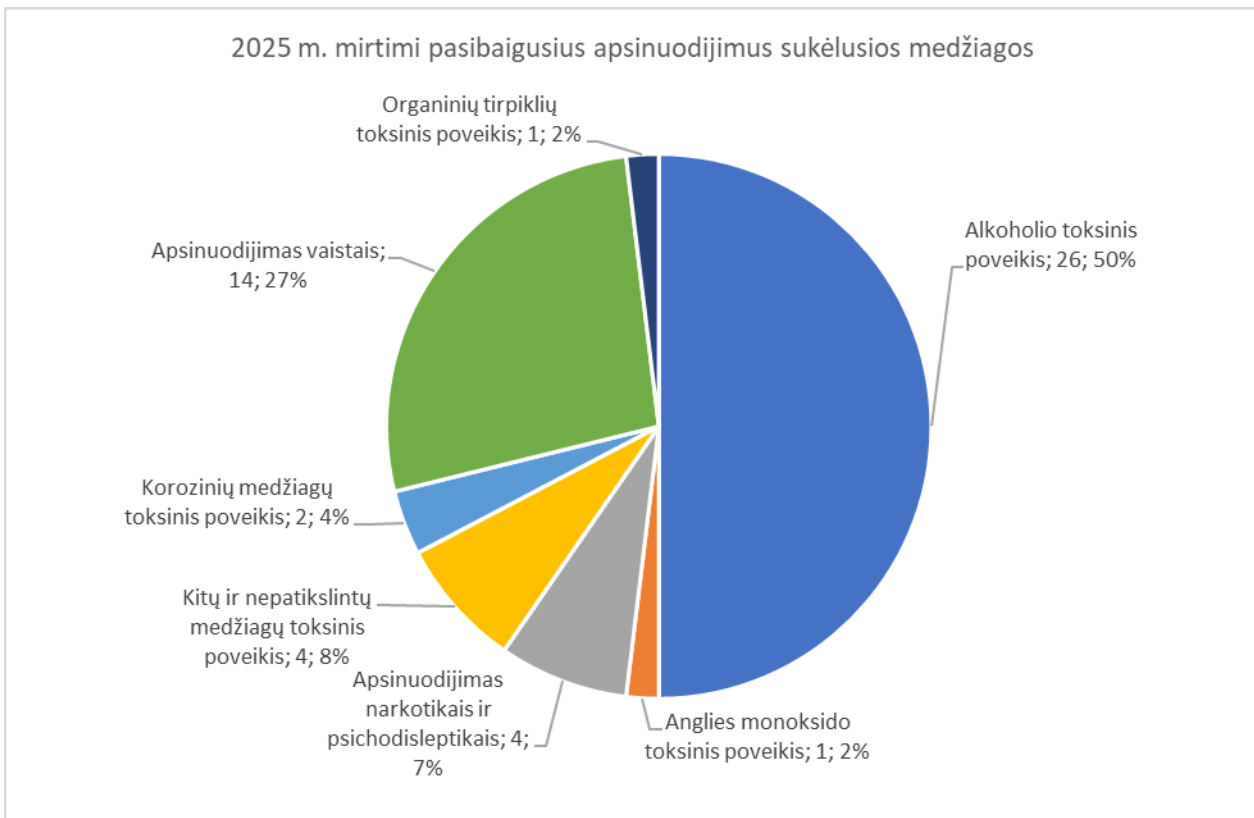
2025 metais stacionarinėse ASPĮ gydyti 165 alkoholiu apsinuodiję vaikai. Vaikai nuo 11 m. amžiaus ir nepilnamečiai pradeda piktnaudžiauti alkoholiu.

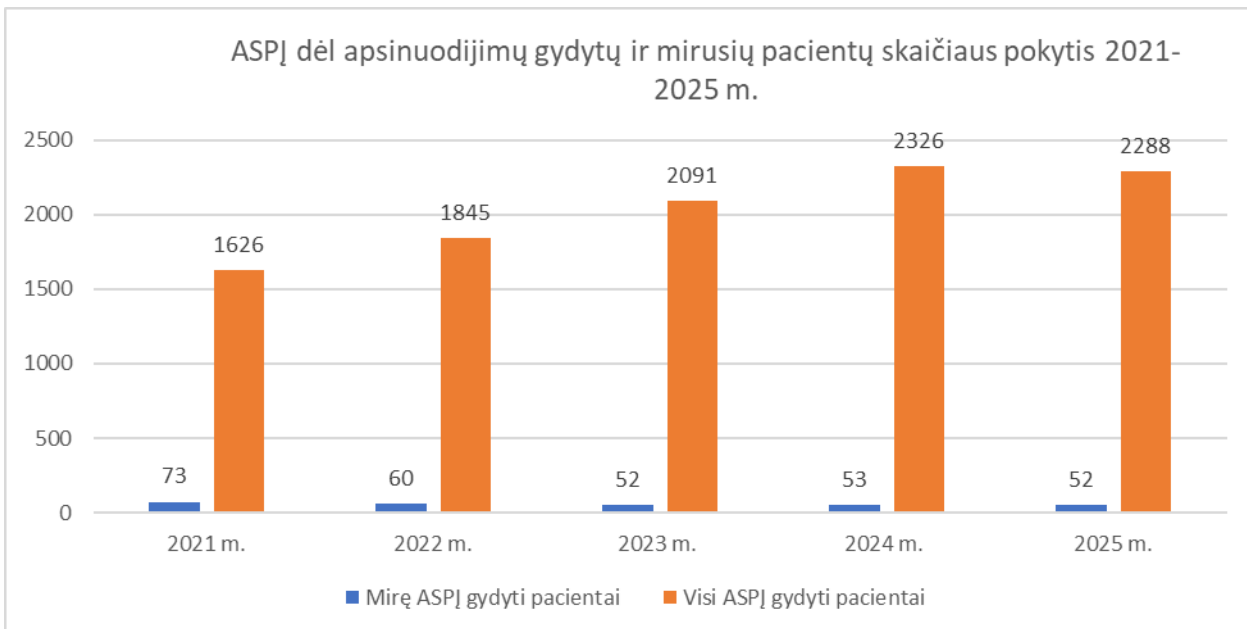
7 pav. 2025 m. ASPĮ stacionaruose gydyti alkoholiu apsinuodiję vaikai

2025 m. Lietuvos stacionarinėse ASPĮ registruoti mirtimi pasibaigę apsinuodijimų atvejai

2025 m. registruoti 52 mirtimi pasibaigę apsinuodijimo atvejai. Pagal VLK TLK-10 kodus 2025 metais mirtinus apsinuodijimus sukėlė: alkoholių toksinis poveikis – 26, apsinuodijimai vaistais – 14, apsinuodijimas narkotikais ir psichodisleptikais – 4, korozinių medžiagų toksinis poveikis – 2, organinių tirpiklių toksinis poveikis – 1, anglies monoksido toksinis poveikis – 1, kitų ir nepatikslintų medžiagų toksinis poveikis – 4. Registruota 15 m. nepilnamečio asmens mirtis dėl glikolių toksinio poveikio (TLK -10-AM T52.3 Glikolių toksinis poveikis).

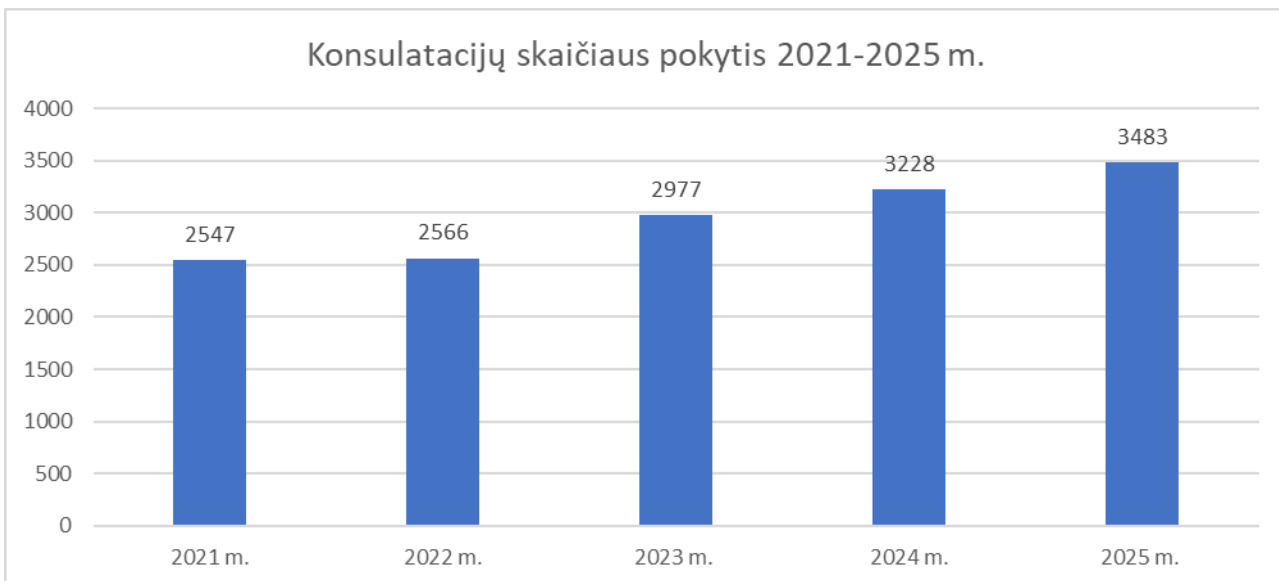
8 pav. 2025 m. mirtimi pasibaigusius apsinuodijimus sukėlusios medžiagos

9 pav. Stacionaruose dėl apsinuodijimo gydytų ir mirusių pacientų skaičiaus pokytis 2021 – 2025 metais

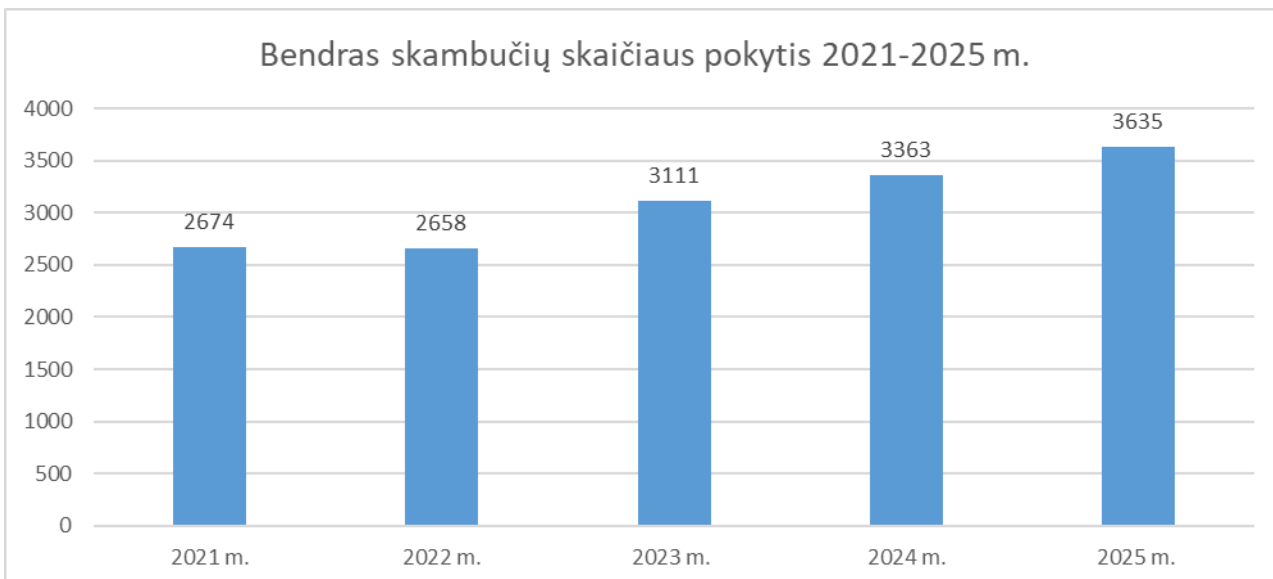
Konsultacijos apsinuodijimų klausimais

Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų informacijos skyriaus specialistai 2025 metais suteikė 3483 konsultacijas telefonu gyventojams ir specialistams (12 pav.). Konsultacijų telefonu skaičiaus pokytis 2021 – 2025 metais matomas 12 paveiksle:

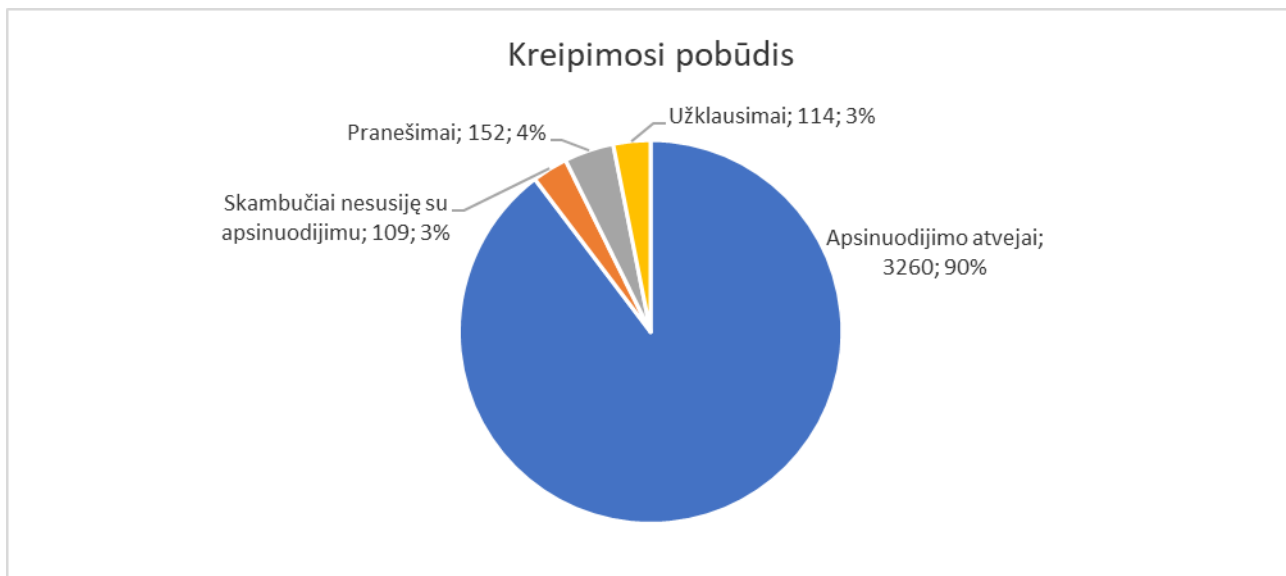
10 pav. Konsultacijų telefonu skaičiaus pokytis 2021-2025 metais.

Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų informacijos skyriaus specialistai taip pat registruoja asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų pateikiamą informaciją apie apsinuodijimo atvejus, kuomet buvo teiktos sveikatos priežiūros paslaugos. Atsižvelgiant į tai, bendras registruotų skambučių skaičius 2025 metais buvo 3635 (tame tarpe iš ASPĮ gauti 152 pranešimai apie apsinuodijimo atvejus).

11 pav. Bendras konsultacijų ir pranešimų skaičius 2021 – 2025 m.

Skambučių pobūdis pagal kreipimosi priežastį: apsinuodijimo atvejais kreiptasi 3260 kartų (90 proc.), užklausimai – 114 (3 proc.), pranešimai apie apsinuodijimo atvejį – 152 (4 proc.) skambučiai nesusiję su apsinuodijimu 109 (3 proc.), (12 pav.).

12 pav. Skambučių telefonu pobūdis pagal kreipimosi priežastį

Skambučių struktūrinis pasiskirstymas rodo, kad dažniausiai į Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų informacijos skyrių skambinama pasitarti apie galimą pavojų sveikatai, esant konkrečiam apsinuodijimui, dėl gydymo taktikos bei sužinoti apie konkrečios medžiagos toksiškumą.

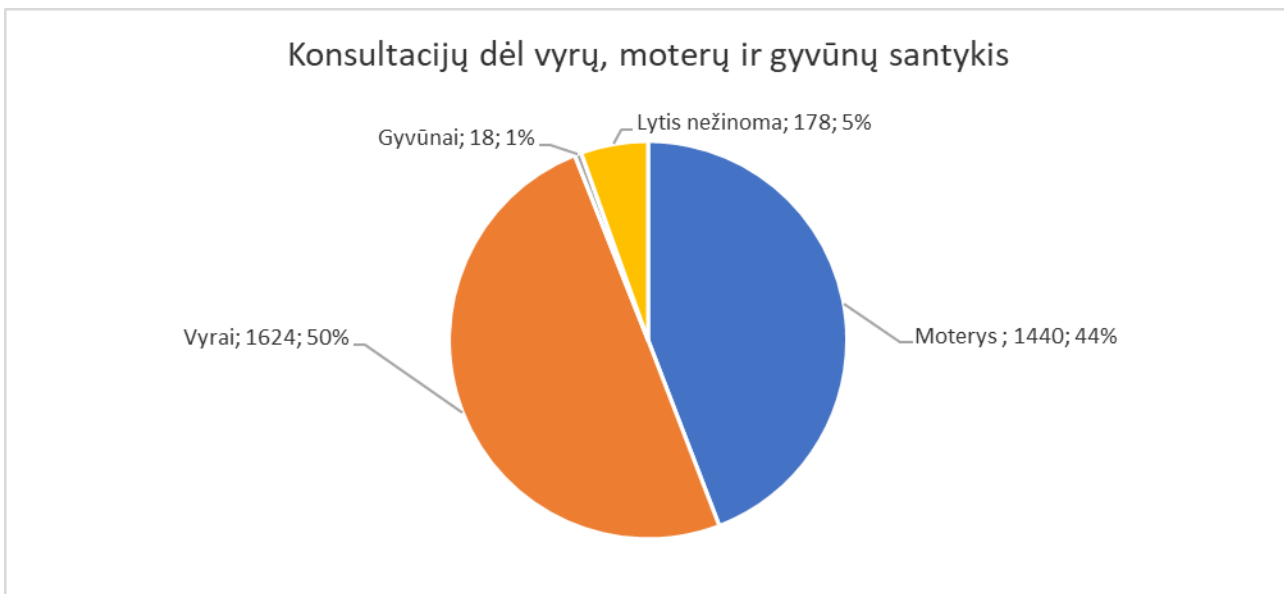
Asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistai dėl apsinuodijimo atvejų 2025 m. konsultuoti 2 028 kartus (58 proc.), visuomenė – 1 455 (42 proc.).

13 pav. Konsultacijų dėl apsinuodijimo gyventojams ir ASPĮ specialistams santykis

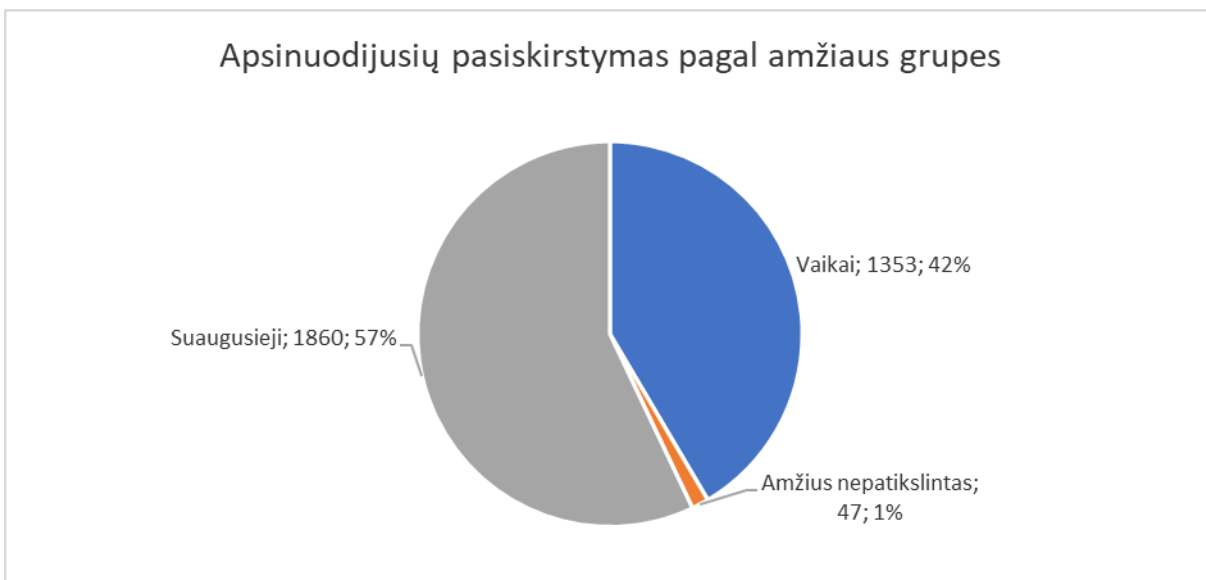
2025 m. į FBAIS 1 624 kartus (50 proc.) skambinta apsinuodijus vyriškos lyties asmenims, 1440 (44 proc.) – moteriškos, 178 (5 proc.) atvejų apsinuodijusio lytis nepatikslinkta.

FBAIS specialistai suteikė 18 gydymo konsultaciją apsinuodijus gyvūnams (14 pav.).

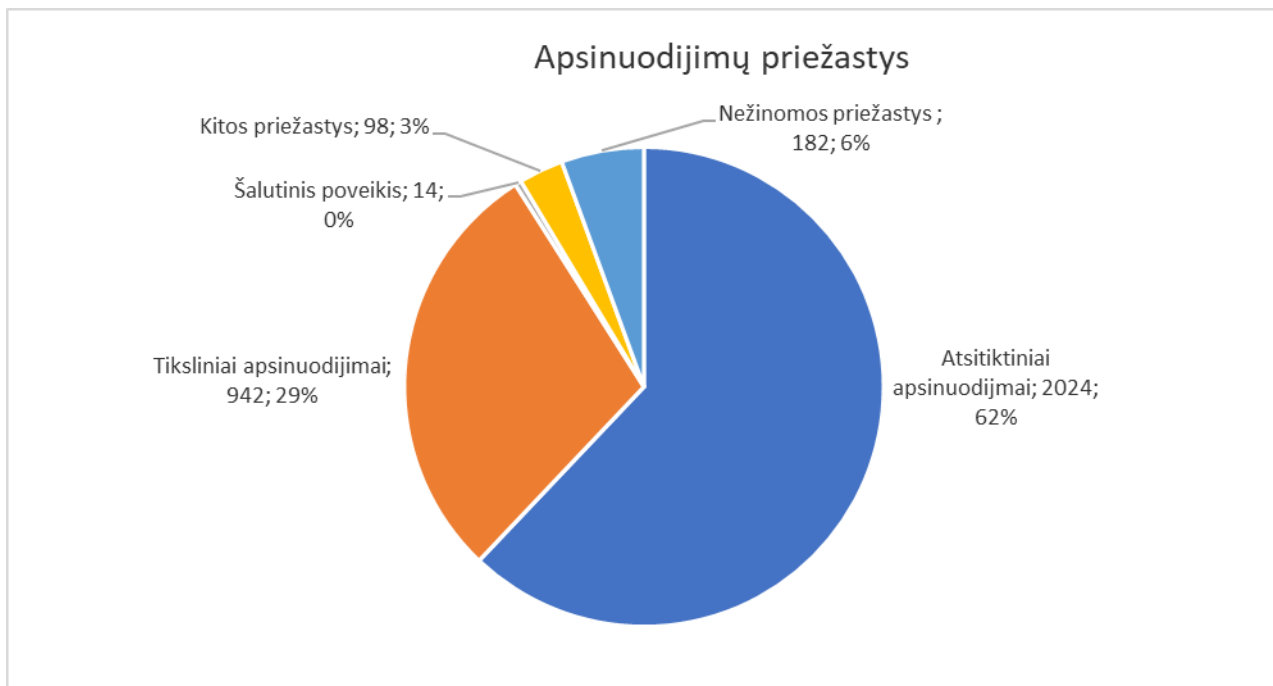
14 pav. 2025 m. konsultacijų dėl vyrų, moterų ir gyvūnų apsinuodijimo santykis

Vertinant nukentėjusiuosius, dėl kurių buvo kreiptasi į FBAIS 2025 metais, dažniau buvo konsultuota dėl suaugusių asmenų apsinuodijimų. Šiais metais 1860 kartus konsultuota dėl suaugusių asmenų apsinuodijimų (57 proc.), dėl vaikų apsinuodijimo skambinta 1353 kartus (42 proc.), 47 (1 proc.) apsinuodijimų atvejais amžius nepatikslintas (15 pav.).

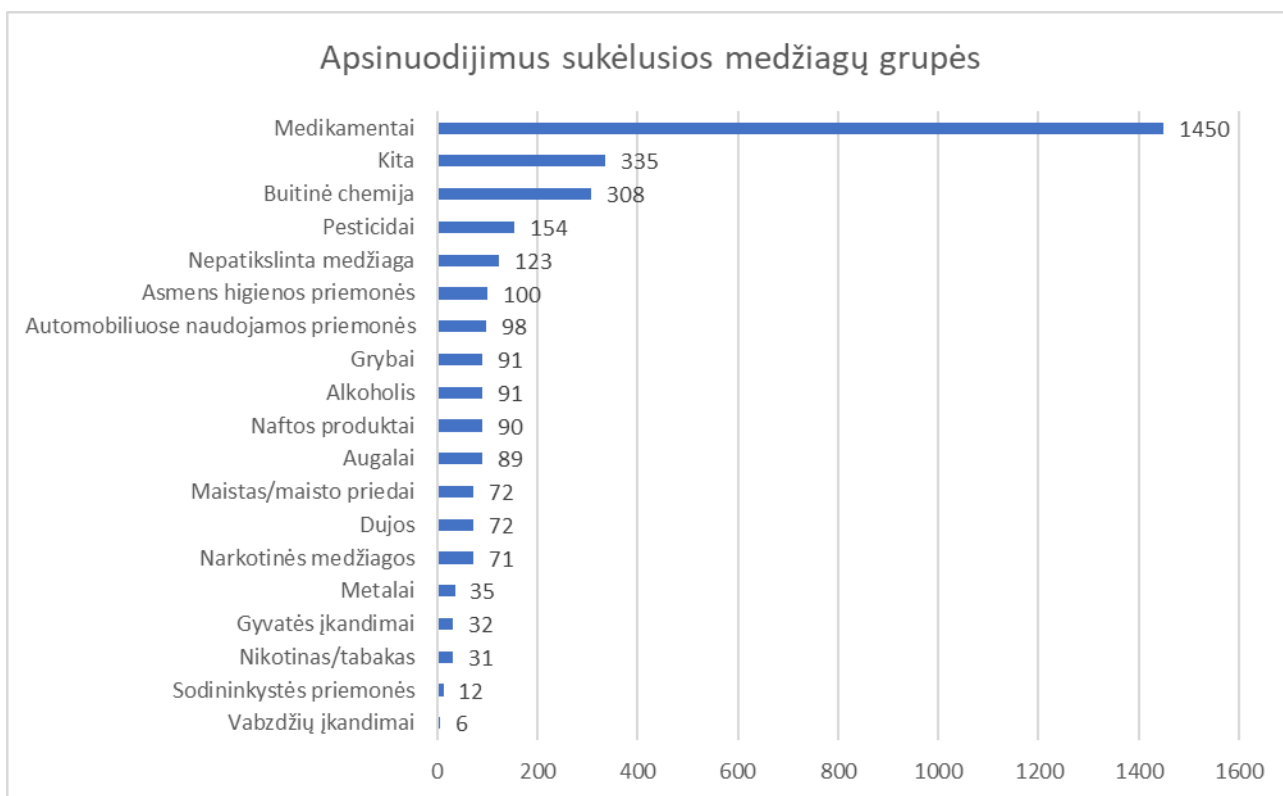
15 pav. 2025 m. konsultacijų dėl apsinuodijimų vaikų ir suaugusių asmenų santykis

Pagal apsinuodijimo aplinkybes 2025 m. konsultacijos pasiskirstė taip: atsitiktinai apsinuodyta 2024 kartus (62 proc.), tiksliniai (suicidas, piktnaudžiavimas, savigyda) apsinuodijimai – 942 (29 proc.), apsinuodijimo priežastys nežinomos 182 (6 proc.), šalutinis poveikis 14 atvejų, kitos priežastys 98 (3 proc.) (16 pav.).

16 pav. 2025 m. apsinuodijimų struktūra pagal apsinuodijimo priežastis

2025 metais konsultuotis dėl apsinuodijimo atvejo skambinta 3 260 kartų. Dažniausiai konsultuotasi dėl apsinuodijimų vaistais (44 proc.), buitine chemija (9 proc.), kitomis medžiagomis (10 proc.), pesticidais (5 proc.), nepatikslinkta medžiaga (4 proc.), grybais (3 proc.), naftos produktais (3 proc.), asmens higienos priemonėmis (3 proc.), augalais (3 proc.), automobiliuose naudojamomis priemonėmis (3 proc.). Kitos apsinuodijimus sukėlusios medžiagų grupės pateiktos 17 pav.

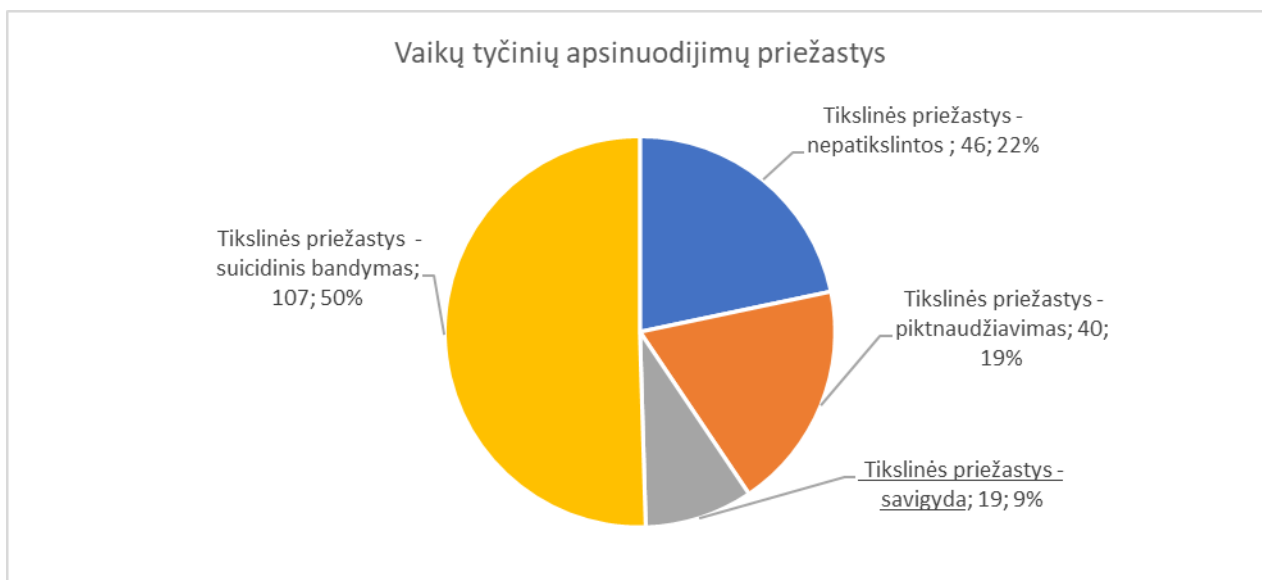
17 pav. 2025 m. apsinuodijimų struktūra pagal apsinuodijimą sukėlusias medžiagas

2025 metais 1353 kartus konsultuota dėl vaikų apsinuodijimų. Iš jų atsitiktinai apsinuodijo 1109 vaikai (82 proc.), tikslingai vaikai nuodijosi 212 kartų (16 proc.), 24 apsinuodijimų priežastys nežinomos (2 proc.), šalutinis vaistų poveikis 1 atvejis, kitos priežastys –7 atvejai. (18 pav.).

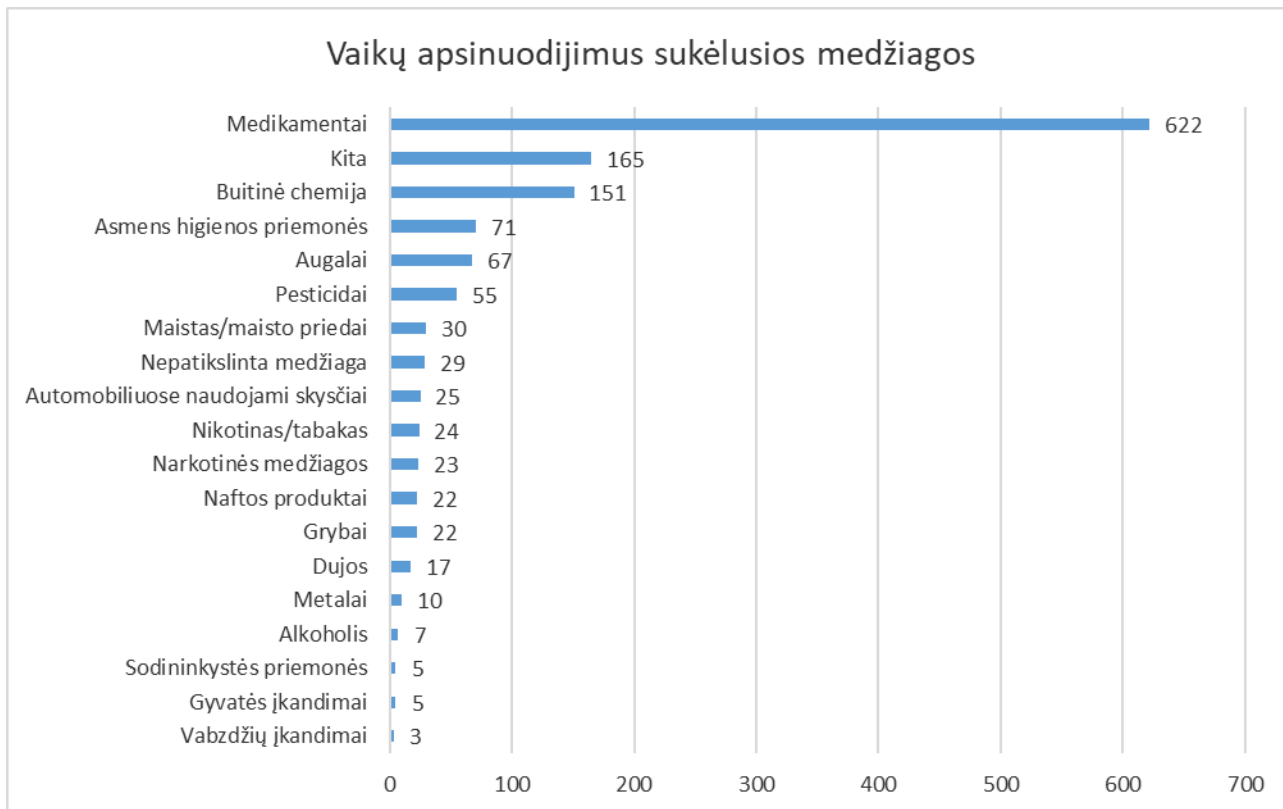
18 pav. 2025 m. vaikų apsinuodijimų struktūra pagal apsinuodijimo priežastis

Dažniausia tyčinių vaikų apsinuodijimų priežastis – suicidiniai bandymai, jos sudaro 50 proc. (107 atvejai) tikslinių vaikų apsinuodijimų atvejų. Apsinuodijimai dėl piktnaudžiavimo psichoaktyviomis medžiagomis vaikų tarpe – 40 atvejų (19 proc.), savigyda – 19 atvejų (9 proc.), likusių 45 tikslinių apsinuodijimų atvejų priežastis nenurodyta (22 proc.)

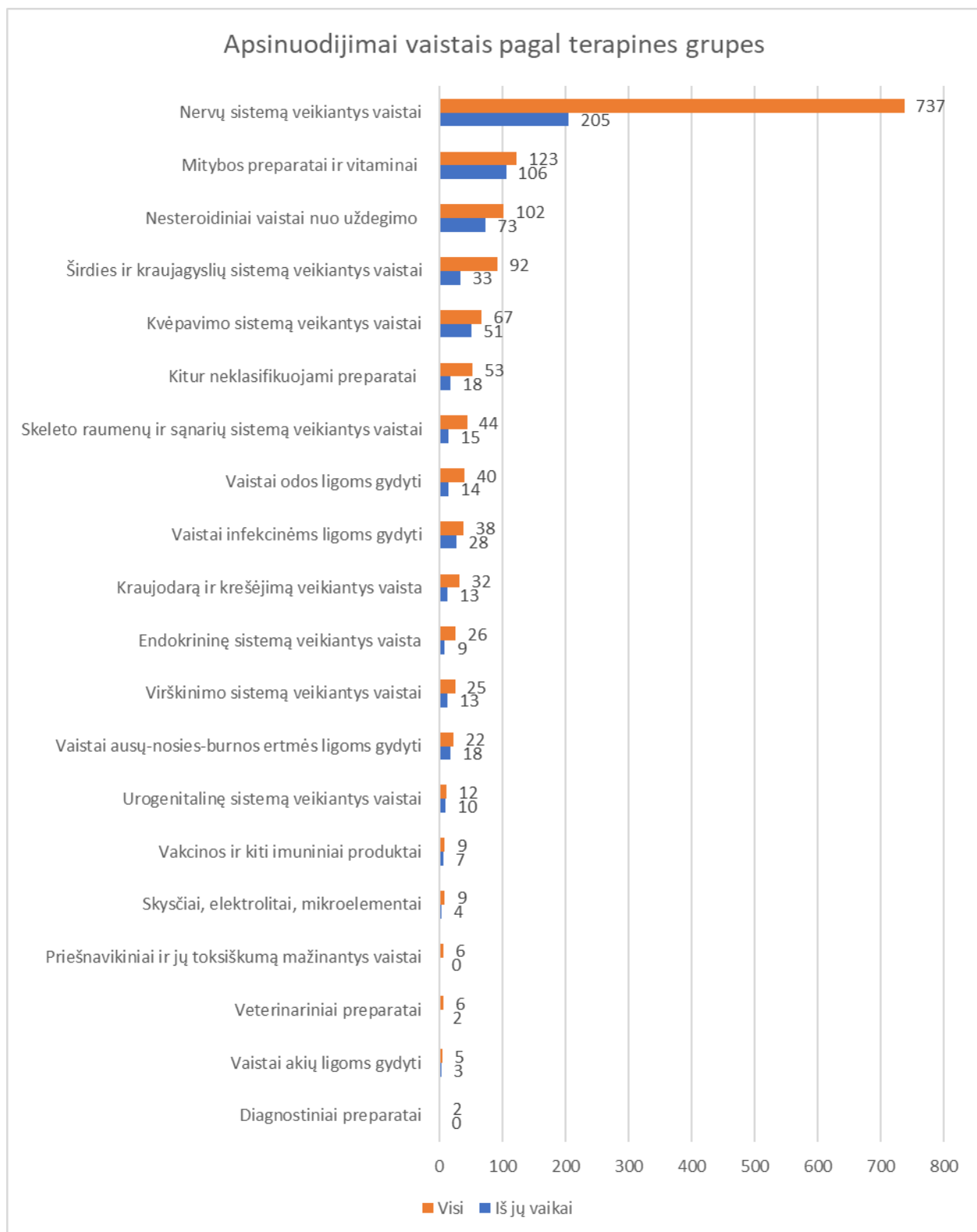
19 pav. 2025 m. vaikų tikslinių apsinuodijimų struktūra pagal priežastis

Dažniausiai skambinta dėl vaikų apsinuodijusių medikamentais (46 proc.), kitomis medžiagomis (12 proc.), buitine chemija (11 proc.), augalais (5 proc.), asmens higienos priemonėmis (5 proc.), pesticidais (4 proc.). Kaip pasiskirsto kitos apsinuodijimą sukėlusios medžiagų grupės parodyta 20 pav.:

20 pav. Vaikų apsinuodijimų struktūra pagal apsinuodijimą sukėlusias medžiagų grupes

2025 m. konsultuota dėl 1450 asmenų apsinuodijusių vaistais, 622 atvejus (43 proc.) konsultuotų apsinuodijusių vaistais pacientų sudarė vaikai. Išanalizavus turimus duomenis matyti, kad dažniausiai konsultuota dėl apsinuodijimo nervų sistemą veikiančiais vaistais, mitybos preparatais ir vitaminais, širdies ir kraujagyslių sistemą veikiančiais vaistais ir vaikų apsinuodijimo nervų sistemą veikiančiais vaistais, mitybos preparatais ir vitaminais, nesteroidiniais vaistais nuo uždegimo bei kvėpavimo sistemą veikiančiais vaistais. Apsinuodijimai kitomis vaistų terapinėmis grupėmis matomi 21 pav.

21 pav. 2025 m. apsinuodijimų struktūra pagal vaistų terapines grupes

FBAIS specialistai registruoja ASPĮ pateikiamą informaciją apie įstaigoje stacionarizuotus ir gydytus apsinuodijusius pacientus. 2025 metais gauti 152 pranešimai iš ASPĮ, 132 pranešimai dėl stacionaruose dėl apsinuodijimo gydytų vaikų, 20 – dėl gydytų suaugusiųjų. Dažniausiai pranešta apie stacionaruose gydytus medikamentais, alkoholiu bei narkotinėmis medžiagomis apsinuodijusius asmenis.

Apibendrinimas

Vadovaujantis VLK pateiktais duomenimis, nuo 2021 m. tolygiai didėjęs stacionarinėse ASPĮ gydytų asmenų skaičius 2025 m. šiek tiek sumažėjo. 2025 m. stacionarinėse ASPĮ dėl apsinuodijimų (T kodai – apsinuodijimai) gydyti 2 288 pacientai, iš jų 425 vaikai. 2025 metais, lyginant su 2024 m., asmens sveikatos priežiūros įstaigose suteikta 1,6 proc. mažiau stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros paslaugų apsinuodijusiems asmenims. Remiantis VLK duomenimis, apsinuodijimai alkoholiu sudaro 66 proc. (1517) visų stacionarinėse ASPĮ gydytų pacientų.

Didžiąją dalį apsinuodijusių sudaro apsinuodiję alkoholiu pacientai (66 proc.), sekanti pagal dydį (21 proc.) apsinuodijusių pacientų grupė, kuriai buvo teiktos stacionarinės sveikatos priežiūros paslaugos – tai pacientai, apsinuodiję vaistais, 4 proc. – apsinuodiję narkotinėmis medžiagomis.

Įvertinus 2021-2025 metų VLK duomenis, stebimas apsinuodijusių pacientų gydytų ambulatorinėse ASPĮ skaičiaus didėjimas. 2025 metais suteikta 2,3 proc. daugiau ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų nei 2024 metais.

Įvertinus 2021-2025 m. VLK pateiktus duomenis, keičiantis stacionaruose gydytų pacientų skaičiui, mirties atvejų skaičius išlieka panašus. 2025 m. registruoti 52 mirtimi pasibaigę apsinuodijimo atvejai, tai sudaro 2,3 proc. nuo bendro apsinuodijusių pacientų skaičiaus.

Vertinant apsinuodijimus vaistais, pastaraisiais metais matoma teigiama tendencija – tokių atvejų pamažu mažėja. 2025 metais ligoninėse dėl apsinuodijimo vaistais buvo gydyti 485 pacientai, kai 2021 metais jų buvo 590. Maždaug trečdalį tokių atvejų sudaro vaikų apsinuodijimai. Vaikai dažniausiai apsinuodija tėvų ar senelių vartojamais vaistais, taip pat netinkamai laikomais jiems skirtais medikamentais ar vitaminais.

Suaugusiųjų apsinuodijimų vaistais priežastys būna įvairios: supainiojami vaistai, suvartojama neteisinga dozė, nesilaikoma vartojimo instrukcijų arba apsinuodijama tyčia. Vertinant pagal vaistų grupes, dažniausiai pasitaiko apsinuodijimų psichotropiniais, antiepilepsiniais, raminamaisiais ir migdomaisiais preparatais. Taip pat registruojami apsinuodijimai neopioidiniais analgetikais, antipiretikais, antireumatiniais vaistais, širdies ir kraujagyslių sistemą veikiančiais bei sisteminiais ir hematologiniais preparatais.

Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų informacijos skyriaus specialistai 2025 metais priėmė 3 635 skambučius, iš jų suteikta 3 483 konsultacijos specialistams ir gyventojams, užregistruoti 152 pranešimai apie apsinuodijimo atvejus iš ASPĮ.

Įvertinus suteiktų konsultacijų skaičiaus pokyčius, nustatyta, kad 2025 metais lyginant su 2021 metais, konsultacijų skaičius padidėjo apie 36 proc. (per metus augimas apie 8 proc.).

2025 metais dažniausiai konsultuota dėl apsinuodijimų vaistais (44 proc.), buitine chemija (9 proc.), kitom medžiagom (10 proc.), pesticidais (5 proc.), nepatikslinka medžiaga (4 proc.), grybais, naftos produktais, asmens higienos priemonėmis, augalais, automobiliuose naudojamomis priemonėmis (po 3 proc.). Dėl vaikų apsinuodijimų daugiausiai konsultuota apsinuodijus vaistais (46 proc.), kitomis medžiagomis (12 proc.), buitine chemija (11 proc.), augalais (5 proc.), asmens higienos priemonėmis (5 proc.), pesticidais (4 proc.).